Горобчук К.О.
студентка,
Науковий керівник: **Вишивана Н.В**.
кандидат філологічних наук, доцент,
Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

ТИПИ МІЖМОВНИХ ВІДПОВІДНОСТЕЙ У ФЛОРИСТИЧНІЙ ФРАЗЕОЛОГІЇ НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

Проблема визначення типів міжмовних відповідностей є однією з найбільш актуальних у дослідженнях з фразеології, тому неодноразово підіймається в працях багатьох лінгвістів.

У лінгвістичній літературі пропонуються різні класифікації фразеологічних одиниць за ступенем їх еквівалентності [4; 5]. Зазвичай, посилаючись на праці В.Н. Коміссарова, В.С. Виноградова, Л.С. Бархударова, А. Паршина, І.В. Афанас'єва та інших, виділяють повні, часткові та безеквівалентні фразеологізми [1].

У нашій роботі увагу зосереджуємо на фразеологізмах з флористичним компонентом, що складають досить велику частину лексики. Семантика цієї групи фразеологізмів володіє культурною специфікою, що треба враховувати в процесі перекладу.

При порівнянні флористичних фразеологізмів в німецькій та українській мовах були виявлені усі три вищезазначені групи.

До повних еквівалентів відносимо фразеологізми, які за зовнішнім образом, фразеологічним значенням, за структурно-граматичною організацією, компонентним складом і стилістичним забарвленням повністю співпадають:

Der Apfel der Zwietracht – яблуко розбрату.

Goldene Äpfel in silbernen Schalen – золоті яблука в срібних чашах.

Den Ast absägen, auf dem man sitzt – рубати гілку, на якій сидиш.

Wie der Baum, so die Frucht – яке дерево, такий фрукт.

Nicht alle Blumen taugen zum Sträußchen – не всі квіти підходять для букета.

Eine Frucht der Liebe – плід кохання.

Wachsen wie die Pilze – рости наче гриби.

Деякі повні еквіваленти допускають незначні розбіжності в образній основі, лексичних і стилістичних параметрах:

Der Apfel fällt nicht weit vom Stamm – яблучко від яблуньки не відкотиться (недалеко відкотиться).

Vom Baum der Erkenntnis essen – їсти з дерева пізнання добра і зла.

До часткових еквівалентів відносяться фразеологічні одиниці з однаковим чи схожим образом, близькі за значенням, схожими або дещо різними компонентним складом і структурно-граматичною організацією:

Das Blatt umwenden – показати зворотну сторону медалі.

Eine Blume macht noch keinen Kranz – одна ластівка весни не робить.

Du bist ja eine Blüte! – Ну ти й фрукт!

Bohnen in den Ohren haben – Банани у вухах.

Es ist drei Viertel auf (kalte) Erbsen – без п'яти вареників сім.

Група безеквівалентних фразеологізмів свідчить про специфіку кожного з народів, про його мовні традиції, що не могло б не відбитися у фразеології як на області лінгвістичних знань, яка тісніше за усе пов'язана з культурним життям народу. Безеквівалентні фразеологізми настільки прив'язані до реалій і культури певної мови, що при спробі розірвати цей зв'язок ми отримаємо втрату змісту і національного колориту, що приведе до непорозуміння: *die einzige Blume, die auf Beton wächst, ist die Neurose, weil (wegen) Baum, ausgerechnet Bananen, alles Banane, sich etwas in die Birne kloppen.*

Список використаних джерел:

1. Баранов А.Н. Основы фразеологии (краткий курс) : учебное пособие. Москва : ФЛИНТА, Наука, 2013. 312 с.

2. Бинович Л.Э. Немецко-русский фразеологический словарь. Москва : Аквариум, 1995. 768 с.

3. Коломієць М.П. Словник фразеологічних синонімів. Київ : Рад. шк., 1988. 198 с.

4. Кунин А.В. О фразеологической дефиниции. *Вопросы английской фразеологии (коммуникативный и фразеологический аспекты)*. 1987. № 287. 148 с.

5. Солодухо Э.М. Теория фразеологического сближения. Казань, 1989. 269 с.

6. Ужченко В.Д. Фразеологічний словник української мови. Київ : Освіта, 1998. 224 с.

7. Dr. Matthias Wermke, Dr. Kathrin Kunkel-Razum und Dr. Werner Scholze-Stubenrecht. Duden. Redewendungen. Wörterbuch der deutschen Idiomatik. 2., neu bearbeitete und aktualisierte Auflage. Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich: Dudenverlag, 2002. 955 s.